

Mat-1.452 / Mat-1.1520 Svenskspråkig grundkurs i matematik 2

Tentamen 08.01.2007

Fyll i tydligt på varje svarspapper samtliga uppgifter. På förhörskod och -namn skriv kursens kod, namn samt slutförhör eller mellanförhör med ordningsnummer. Utbildningsprogrammen är ARK, AUT, BIO, EST, ENE, GMA, INF, KEM, KJO, KTA, KON, MAK, MAR, PUU, RAK, TFY, TIK, TLT, TUO, YHD.

Ange TYDLIGT om det är Mat-1.452 (gamla Grundkurs 2, som förelästes sista gången våren -05; 6sv) eller Mat-1.1520 (nya Grundkurs 2, som förelästes första gången våren -06; 10sp) som ni skriver!

Vid denna tentamen får vanliga funktionsräknare användas.

Tabellsamlingar och mer avancerade räknare får inte användas.

Om ni misstänker att det förekommer något tryckfel, fråga!

1. Serien $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^4}$ är en konvergent överharmonisk serie, så den har alltså en summa S . Bestäm hur stort N måste väljas för att delsumman $s_N = \sum_{n=1}^N \frac{1}{n^4}$ skall approximera summan S med ett fel som är $< 1/1000$.
(Med metoder från Grundkurs 3 kan man beräkna summan S exakt också: $S = \pi^4/90$. Använd gärna detta för att kontrollera svaret.)

2. Låt $f(x, y)$ vara en funktion av klass $C^1(\mathbf{R}^2)$, så f och dess partiella derivator av ordning upp t.o.m. 1 är alla kontinuerliga i hela planet. Vi inför polära koordinater r och θ via $x = r \cos \theta$, $y = r \sin \theta$. Då är $f(x, y) = f(r \cos \theta, r \sin \theta) = F(r, \theta)$. Visa med hjälp av kedjeregeln att

$$\left(\frac{\partial F}{\partial r}\right)^2 + \left(\frac{1}{r} \cdot \frac{\partial F}{\partial \theta}\right)^2 = \left(\frac{\partial f}{\partial x}\right)^2 + \left(\frac{\partial f}{\partial y}\right)^2$$

3. Bestäm minsta värdet hos funktionen $f(x, y, z) = x + 2y + 4z$ på ytan $xyz = 1$ i 1:a oktanten $x, y, z > 0$ samt punkten/punkterna, där f antar detta minimum.

4. Låt $\mathcal{H}$ vara en homogen kropp med volymen $V = \iiint_{\mathcal{H}} dV$. z -koordinaten $\bar{z}$ för dess tyngdpunkt ges som bekant av $\bar{z} = \frac{1}{V} \iiint_{\mathcal{H}} z dV$ (och motsvarande för tyngdpunktens x - och y -koordinat).

Halvklotet $\mathcal{H} = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3 \mid x^2 + y^2 + z^2 \leq R^2, z \geq 0\}$ har som bekant volymen $V = 2\pi R^3/3$. Dess tyngdpunkt finns av symmetriskäl på z -axeln. Beräkna tyngdpunktens z -koordinat $\bar{z}$ med hjälp av

- a) cylindriska koordinater
b) sfäriska koordinater.

5. Greens sats säger att $\oint_{\partial R} \vec{F} \cdot d\vec{r} = \oint_{\partial R} (F_1 dx + F_2 dy) = \iint_R \left(\frac{\partial F_2}{\partial x} - \frac{\partial F_1}{\partial y}\right) dx dy$, då vi integrerar runt ∂R moturs. Verifiera Greens sats i fallet att vektorfältet $\vec{F}(x, y) = 2x\vec{i} + xy\vec{j}$ och det plana området R begränsas av linjen $y = 1$ och parabeln $y = 2x^2 - 1$ som i figuren till höger.

